

ποντιακῶν μηνιαίων γενεθλίουν. Ο Αρσαύδεος Δημήτρος τον οἶμαι καί
εἰς τάρα φλογέρα, χειλικότην, δικαὶον βουκολικὸν αποδέοντα, τοῦ ποντιακοῦ
τερητοῦ πατρίδα του, τὴν Κατσοβίκα τοῦ Πάντον. Όπως ὁ θεός παρατηρεῖ εἶναι
αποδέοντα τῆς χαράς σου, τῆς ζερμάδης, τραγούδης τοῦ τοσούνη.

• Φ λ ο γ έ ρ α

Τοῦ διστάχη μετελεῖ ξεχωριστό καρέλατο τῆς θημοτικῆς μας ποίησης.

Η δημοτική του διαίρεση στὸν 15ο αἰώνα. Τοῦ εἶδος αὐτὸν τὸν τραγουδισμὸν
Σειρά Ποντιακῶν λαογραφικῶν ἐκπομπῶν ἀπό τὴν ΥΕΝΕΔ τῆς Π.Ε.Π.Σ.

• Ε ι π ο μ π ḥ I53 (12-10-1977)

• Σ Η Μ Α

• Άκοῦτε τῇ λαογραφικῇ ἐκπομπῇ τῆς Πανελλήνιου Ένώσεως Ποντιακῶν Σωμα-
τείων - Ποντιακή ήχω - ποὺ γράφει ναὶ ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εύσταθιάδης.

• τὸ σῆμα σβήνει

• Ή μοῦσα κάθε λαοῦ δίνει ἀνάγλυφη τήν εἰκόνα τῆς φυχῆς του. Προσδιο-
ρίζει τὸν συναισθηματικὸν τοῦ κόσμου. Υπενθυμίζει ἀκόμη ἡ μοῦσα τὴν Ιστο-
ρική ναὶ ἔθνική ὑπδσταση κάθε λαοῦ. Μέσα στὸ χρόνο ἡ ποντιακή μοῦσα ὑπεν-
θυμίζει τὸ μεγαλεῖο τῆς ποντιακῆς φυχῆς στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων. Άλλα
ἄς ἀκούσωμε μιὰ αὐθεντική ποντιακή μελωδία, ὅπως τὴν ἀποδίδει μὲ τῇ λο-
ρᾳ ναὶ τὸ τραγούδι του ἔνας ζωντανὸς φορέας της. Ο Στάθης Βενιαμίδης
ἀπό τὸ Ροδοχώρι-Ναούσης, ὅπου ναὶ οάναμε τῇ σχετικῇ ήχοληφία.

• ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Στὸ ἐπόμενο τραγούδι ποὺ θὰ ἀκούσωμε ἀπό τὸν ίδιο καλλιτέχνη ἡ ποντια-
κή μοῦσα φάλλει τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀνθρώπινης ιαρδιᾶς, ποὺ δοιμάζεται ἀπό
τὴν φλδγα τῶν ὄραίων αἰσθημάτων.

• ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Σὲ χωριά τῆς Κοζάνης ὅπου κατοικοῦν πόντιοι συνεχίζονται οἱ ποντιακές
μουσικές παραδόσεις μὲ βαθειά πίστη στήν ἀξία τους. Βρεθήκαμε στὸ χωριό
Τετράλοφο-Κοζάνης κοντά στὸ γέροντα Χριστόφορο Χριστοφορίδη, στὸν Στοφό-
ρο, ἐτῶν 70. Ο φίλος μας αὐτός παίζει φλογέρα, ζουρνά, τραγουδᾶ ποντιακά
τραγούδια ναὶ χορεύει ποντιακούς χορούς. Εἶναι ζωντανὸς φορέας ὄραίων
οὗ δικούστει φυσικό ναὶ ἡ λόρᾳ καὶ τὸ τραγούδι.

• ΟΡΡΑΝΑ - ΤΡΑΓ

ποντιακῶν μουσικῶν παραδόσεων."Ο Χριστόφορος Χριστοφορίδης θά μᾶς παλέξει τώρα φλογέρα, χειλιάριν, ἔναν βουκολικό σκοπό, πού θυμίζει τήν ίδιας τερη πατρίδα του, τήν Ματσούνα τοῦ Πόντου." Οπως δὲ ίδιος παρατηρεῖ εἶναι σκοπός τῆς χαράδρας, τῆς Ερήμιας, τραγούδι τοῦ τσοπάνη.

• Φ λ ο γ έ ρ α

Τδ δίστιχο διποτελεῖ ξεχωριστὸ κεφάλαιο τῆς δημοτικῆς μας ποίησης.
Η δημιουργία του ἀνάγεται στον 15ο αἰώνα. Τδ εἶδος αὐτὸς τῶν τραγουδιῶν ήταν πάρα πολὺ γνωστὸ στον Πόντο. Μὲ τὰ λιανοτράγουδά του δὲ ποντιακός λαός μὲ τοὺς δυούς μόνον στίχους δεκαπεντασύλλαβους καὶ σὲ μέτρο Ιαμβικό, ἀναφέρεται στοὺς καῦμοντας καὶ στὶς χαρές του.

* Ακοῦστε τώρα ποντιακά δίστιχα πού θὰ τραγουδήσει δὲ Χριστόφορος Χριστοφορίδης.

• ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

* Ο ζουρνᾶς, διέναυλος μὲ τήν πανάρχαια ἐλληνική δυναμασία του, ἡ ζουρνά στήν ποντιακή διάλεκτο, εἶναι πάρα πολὺ γνωστὸ μουσικό λαϊκό δργανό σὲ ζλες τῆς περιοχές τοῦ Πόντου. Μὲ τῇ ζουρνᾷ καὶ τδ νταούλη στήνεται δὲ καλύτερος χορός. Παίρνεται πανηγυρικό χαρακτήρα δὲ ποντιακός γάμος.

* Ας δικούσωμε λοιπόν μὲ ζουρνᾶ τδν χορό τίς η. Παίζει ζουρνᾶ δὲ Χριστόφορος Χριστοφορίδης καὶ νταούλη δὲ πανταζῆς.

• Ζ Ο Υ Ρ Ν Α

* Ακοῦστε ἔνα σκοπό πᾶλι σὲ ρυθμό τίς η. Αὐτῇ τῇ φορᾷ συνοδεύεται μὲ ποντιακά δίστιχα. Τραγουδᾶ δὲ Κωστάκης Καραπαναγιωτίδης καὶ παίζει λύρα δὲ Γιωργοβλῆς Κουγιουμτζίδης.

• ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

* Ο τελευταῖος σκοπός τῆς ἐκπομπῆς μας θά πατεχθῇ μὲ ηλαρίνο. * Υπάρχουν δύο εἰδῶν μουσικά λαϊκά δργανα. * Μετανα πού κατασκευάζεται δὲ λαός καὶ ἐκεῖνα πού διποτελοῦν προΐδν τῆς σύγχρονης τεχνικῆς. Στήν δεύτερη κατηγορία ἀνήκει τδ ηλαρίνο. Τδ ηλαρίνο ήταν γνωστό καὶ στον Δυτικό Πόντο καὶ στήν περιοχή Κάρσ.

* Ακοῦστε λοιπόν ἔναν σκοπό μὲ ηλαρίνο πού παίζει δὲ Γιώργος Κεσίδης. Θὰ δικούστε φυσικά καὶ ἡ λύρα καὶ τδ τραγούδι.

• ΟΡΤΑΝΑ - ΤΡΑΓ

μάδα τήν ίδια μέρα ναί ώρα.

• Σ Η Μ Α
· πρότυπος διακοπής από την παραγγελία της εγγράφου παραγγελίας.

• Λιούσατε τή λαογραφική έν πομπή της Πανελλήνιου Ενώσεως Ποντιακῶν

Σωματείων - Ποντιακή ήχω - πον γράφει ναί ἐπιμελεῖται δ στάθης Εύσταθια -
· ωρορύξοις. ράη επίκτισμα ράη διαλέξει στοργάκης οχτώρε ρήσης διανοίας.

δης. νέτ διέρι ράης δηρ ανάριστο μόντο μέτεγκληδ σοτ ελγασματικό δ

· τίσ σημα σβήνει
· διδικτυνος δ σοτ θδιογετοναρή μά θά. σταδίοις διέρι δισανγ δύοπις αρέτης νορή
· δικασμάδης οργάνης δια θα κερδιόμαντυνεπικάδ ευοχήτα γουδη δυδ εδοτ εάκ δέολ

. σοτ εάρια είτο δια κερδιόμαντυνεπικάδ εύολος ματεράθητονός

-αρχαρθράριχ δ περιθυρούριος δ δοι παχιτράδ δικατυνος εράτηνος σαρτάτηνος

αρθράφοτο

· ΤΡΑΤ - ΥΛΑ

· δινδούς δια παράπονος δ θετειράνηδ σοτ εαργαλαράδ θεληθηδ 0

· δια ουσιώδη δικάλ διατηνομ δισανγ δύοπις αρέτης αρέτης, οτηκεράδ μάτηνος νίτιο

· μά διατευτρά Αλιούτα δια διαρούς δια δια σταδίοις διέρι εάρια εράτηνος εάκ δερηδ

. · διδικτυνος δ πολίτηκαρος δικασμάδης γράφει. παραγγελία εράτηνος εάκ δερηδ

· διηντηνος δ παλιόταν αιταμεθόνη δια προσαρθράριχ δια προσαρθράριχ δια προσαρθράριχ δ

· ΔΙΨΥΟΣ

· διε ητεδεδονός δηρ ητόλλης δ τ δημηση δισ παλιό διονοκο ωνδ επόμηλα

· παραγγελία ματάρητωμαγραφάρητονος δ διδικτυνος δ ιαχατολδ δικατυνος δ

· διδικτυνος δια προσαρθράριχ δερηδ εράτηνος εάκ δερηδ

· ΤΡΑΤ - ΥΛΑ

· δια ενευταριώδες δηρ δηρέτη δηρ εαργαλαράδ σοτ εαργαλαράδ διε δηρ επελέγετ δια προσαρθράριχ δ

· δινδούς δ ητόλλης δηρ δηρέτη δηρ εαργαλαράδ διε δηρ επελέγετ δια προσαρθράριχ δ

· δηρ ενευταριώδες δηρ δηρέτη δηρ εαργαλαράδ διε δηρ επελέγετ δια προσαρθράριχ δ

· δηρ ενευταριώδες δηρ δηρέτη δηρ εαργαλαράδ διε δηρ επελέγετ δια προσαρθράριχ δ

· δηρ ενευταριώδες δηρ δηρέτη δηρ εαργαλαράδ διε δηρ επελέγετ δια προσαρθράριχ δ

· δηρ ενευταριώδες δηρ δηρέτη δηρ εαργαλαράδ διε δηρ επελέγετ δια προσαρθράριχ δ

· ΤΡΑΤ - ΑΙΓΑΙΑ